

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Versie : 1.2

Opgesteld door : S.N. de Vries

Portefeuillehouder : E. Warringa

Behandeld door:	Status ter:	Datum:
Directie	Vaststelling	04-02-'20
MT	Ter informatie	07-02-'20
Teams	Ter informatie	10-02-'20
MR	n.v.t.	
GMR	n.v.t.	
CvB	n.v.t.	
RvT	n.v.t.	

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Overwegingen Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	5
3. Samenvatting route bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.....	6
4. Het afwegingskader voor melden	7
5. Beschrijving stappenplan	8
6. Kader meldcode.....	10
Bijlage A: Signalenlijst.....	11
Bijlage B: Checklist signalen	13

1. Inleiding

Deze meldcode bevat een stappenplan. Dit stappenplan leidt de beroepskracht stap voor stap door het proces vanaf het moment dat hij signaleert tot aan het moment dat hij eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding. De stappen maken de beroepskracht duidelijk wat er van hem wordt verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en hoe hij, rekening houdend met zijn beroepsgeheim, op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding. Deze ondersteuning van beroepskrachten in de vorm van het stappenplan, levert een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Het Lodewijk College zal, als zij aan toezicht door de inspectie is onderworpen, door de inspectie kunnen worden aangesproken op het beschikken over een meldcode en op het scheppen van de randvoorwaarden waardoor de beroepskrachten die binnen de organisatie werkzaam zijn, de meldcode in een veilig werkklimaat kunnen toepassen. Individuele beroepskrachten binnen de organisatie kunnen worden aangesproken op de feitelijke toepassing van het stappenplan in de meldcode bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.

1.1 Begripsomschrijving van huiselijk geweld en kindermishandeling

In het model is voor het begrip kindermishandeling aansluiting gezocht bij de begripsomschrijving in de Wet op de Jeugdzorg. Onder kindermishandeling wordt ook het als kind getuige zijn van huiselijk geweld tussen andere huisgenoten verstaan. Omdat het begrip huiselijk geweld niet wettelijk wordt omschreven is daarvoor aansluiting gezocht bij de omschrijving die de overheid al een aantal jaren hanteert. Voor alle duidelijkheid worden seksueel geweld, genitale verminking, eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling specifiek genoemd bij de omschrijving, om duidelijk te maken dat ook deze vormen van geweld onder huiselijk geweld of kindermishandeling vallen. Overigens vragen deze specifieke vormen van geweld specifieke kennis en vaardigheden van beroepskrachten. Ontbreekt deze specifieke deskundigheid, dan is het verstandig om bij signalen die mogelijkwijs kunnen duiden op zo'n specifieke vorm van geweld, meteen een beroep te doen op externe expertise.

1.2 Leerling als slachtoffer, getuige of pleger

De leerling, dit wil zeggen de persoon met wie de beroepskracht professionele contacten onderhoudt, zal niet altijd het slachtoffer zijn van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. De leerling kan ook als vermoedelijk pleger, of in geval van een jeugdige leerling, als getuige, bij het huiselijk geweld of de kindermishandeling betrokken zijn.

Deze meldcode is gebaseerd op het basismodel dat in opdracht van het ministerie van volksgezondheid, welzijn en sport is opgesteld door het NJI (Nederlands Jeugd Instituut) in december 2012 en aangepast aan de nieuwe eisen van de Rijksoverheid die gelden vanaf 1 januari 2019.

1.3 Leeswijzer

In het tweede hoofdstuk worden de overwegingen betreffende de meldcode benoemd en op welke wetten de meldcode gebaseerd is. Het derde hoofdstuk

2. Overwegingen Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Het bevoegd gezag van het Lodewijk College te Terneuzen

Overwegende;

- dat het Lodewijk College verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van het onderwijsleerproces aan de leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van signaleren van leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij het Lodewijk College op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat het Lodewijk College een meldcode vast stelt zodat de beroepskrachten die binnen de school werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat het Lodewijk College in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, genitale verminking en eengerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder beroepskracht in deze code wordt verstaan: de beroepskracht die voor het Lodewijk College werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de organisatie ondersteuning biedt.

In aanmerking nemende

- de Algemene Verordening Gegevensbescherming;

- de Jeugdwet;
- Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- de Wet maatschappelijke ondersteuning
- Privacyreglement Lodewijk College

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

3. Samenvatting route bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Observeer
- Onderzoek naar onderbouwing
- Gesprek met ouders; delen van de zorg

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen Veilig Thuis

- Consulteer interne en externe collega's tijdens teambespreking
- Bilateraal overleg met jeugdarts en sociaal verpleegkundige
- Consulteer Veilig Thuis
- Uitkomsten consultaties bespreken met ouders
- Overweeg registratie in Verwijsindex Risicjongeren

Stap 3: Gesprek met ouders

- Gesprek met ouders: delen van de zorg

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

- Weeg risico, aard en ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling, gebruik afwegingskader. Vraag Veilig Thuis hierover een oordeel te geven.

Stap 5: Beslissen over melden en beslissen over zelf hulp organiseren

- Melden wanneer sprake van structurele of acute onveiligheid
- Hulpverlening (ook) mogelijk?
- Gebruik afwegingskader

4. Het afwegingskader voor melden

Afweging 1:

Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

- Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier
- Ja: Ga verder met afweging 2

Afweging 2:

Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

- Nee: Ga verder met afweging 3
- Ja: Melden bij Veilig Thuis

Afweging 3:

Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

- Nee: Melden bij Veilig Thuis
- Ja: Ga verder met afweging 4

Afweging 4:

Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

- Nee: Melden bij Veilig Thuis
- Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5

Afweging 5:

Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van veiligheid en/of herstel van alle betrokkenen?

- Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis
- Ja: Hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners

5. Beschrijving stappenplan

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast in het leerlingendossier. Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van de signalenlijst (zie bijlage).

Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen van Veilig Thuis

Bespreek de signalen met de voorzitter van het Interne Zorgteam, de orthopedagoog. De voorzitter geeft advies over verder te nemen stappen, of neemt de casus over binnen het Intern Zorgteam*¹, indien dit gewenst is. Vraag altijd advies aan Veilig Thuis. Hierbij kunnen de leerlinggegevens anoniem worden gehouden. Advies vragen houdt niet direct in dat er een melding wordt gemaakt.

Stap 3: Gesprek met de leerling en ouder

Openheid is erg belangrijk. De signalen worden in de eerste plaats besproken met de leerling. Na een gesprek met de leerling, deel je de zorgen met ouders.

Ondersteuning bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de leerling/ouders kan worden gevraagd bij het Interne Zorgteam en/of Veilig Thuis. Indien het Interne Zorgteam de casus heeft overgenomen voeren zij het gesprek met de leerling/ouders. Wanneer er een gesprek wordt gehouden met de ouders is het belangrijk om aandacht te schenken aan bepaalde aspecten, zie hiervoor 5.5.2. over het contact met de leerling of zijn ouder(s) over de melding. Voor dit gesprek gelden dezelfde richtlijnen.

NB. Een melding kan gedaan worden zonder dat de signalen zijn besproken met ouders of de leerling. Dit is alleen mogelijk als je goede redenen hebt om aan te nemen dat de veiligheid van de leerling, die van jezelf of die van een ander in het geding is of als je goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling het contact met je verbreekt door dit gesprek. Maak deze beslissing niet alleen, overleg met het Intern Zorgteam en een deskundige binnen Veilig Thuis.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de leerling het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling, gebruik hiervoor het afwegingskader. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Maak bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling gebruik van de risicotaxatie-checklist (zie bijlage 2). Bespreek de ingevulde checklist met een collega uit het Intern Zorgteam of deskundige van Veilig Thuis.

¹ Bij het Intern Zorgteam sluit tevens de betrokken sectordirecteur/teamleider aan.

Stap 5: Beslissen over melden en beslissen over zelf hulp organiseren

Het Intern Zorgteam beslist in overleg met betrokkenen op basis van alle gegevens of een melding noodzakelijk is. Is er onvoldoende grond om een melding te doen dan wordt de leerling nauwlettend in de gaten gehouden. Ook wordt de leerling indien noodzakelijk individueel begeleid binnen het Intern Zorgteam. Om een goede afgewogen beslissing te maken kan er gebruik worden gemaakt van het afwegingskader.

Naast de beslissing om wel of niet te melden moet een beslissing gemaakt worden of je (ook) zelf hulp gaat organiseren. Hulpverleners is mogelijk als je als professional in staat bent effectieve en passende hulp te bieden of organiseren, de betrokkenen meewerken aan de georganiseerde hulp en de hulp leidt tot duurzame veiligheid.

Sluit in de melding aan bij de feiten

Bij een melding dient de melder zoveel mogelijk zijn signalen te melden, dit wil zeggen de feiten en gebeurtenissen die zijn waargenomen. Meldt de melder ook feiten en gebeurtenissen die anderen hebben gezien of gehoord, dan moet hij deze 'andere bron' duidelijk in de melding noemen.

Contact met de leerling of zijn ouder(s) over de melding en de inspanning om toestemming voor de melding te krijgen

Als hoofdregel geldt dat de beroepskracht, voordat hij een melding doet, contact zoekt met de ouder(s)/verzorger(s) over de melding. Dit is verplicht. Zij worden uitgenodigd op gesprek. Weigeren ouder(s)/verzorger(s) op het gesprek te verschijnen, dan wordt een brief gestuurd waarin staat dat er een melding wordt gedaan.

Leg de ouder(s)/verzorger(s) het doel uit van het gesprek:

- Beschrijf de feiten die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan.
- Laat hen hier een reactie op geven.
- Kom pas na deze reactie indien nodig en indien mogelijk met een interpretatie van hetgeen is gezien, gehoord en waargenomen.
- Leg uit dat er een melding zal worden gedaan, wat een melding betekent en wat het doel van de melding is.

Laten de ouder(s)/verzorger(s) merken dat zij bezwaar hebben tegen de melding, dan gaat de beroepskracht over deze bezwaren met hen in gesprek. Blijven de bezwaren desondanks overeind, dan maakt de beroepskracht een afweging. Hij weegt de aangevoerde bezwaren af tegen de noodzaak om de leerling of een ander tegen het geweld of de mishandeling te beschermen door een melding te doen. Blijkt dat melding noodzakelijk is, dan wordt er zonder toestemming gemeld.

Melden zonder gesprek met ouders/leerling, is alleen mogelijk als:

- De veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is.
- Als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling door dit gesprek (waarin de melding definitief wordt besproken) het contact met je zal verbreken en uit het zicht raakt.

Bekendmaken van de identiteit van de melder bij vermoedens van kindermishandeling

Artikel 55 van het Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg geeft als hoofdregel dat de identiteit van de melder door Veilig Thuis aan het gezin bekend wordt gemaakt.

6. Kader meldcode

Om het voor beroepskrachten mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt het Lodewijk College er zorg voor dat:

- binnen de organisatie bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- mogelijkheid bieden tot deskundigheidsbevordering zodat beroepskrachten voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de beroepskrachten kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat indien nodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- indien ouder(s)/verzorger(s) een klacht indienen over een beroepskracht met betrekking tot het toepassen van de meldcode, wordt deze klacht in acht genomen volgens de klachtenregeling van het Lodewijk College.

Bijlage A: Signalenlijst

Hoe kunt u signaleren?

Om actief te kunnen signaleren is het van belang bewust te observeren. Observeren is nauwkeurig kijken. Let u vooral op de volgende signalen:

De leerling (en/of ouder(s)/verzorger(s)) vertonen zorgwekkende kenmerken op het gebied van

Sociaal isolement:

- Onbereikbaar
- Nauwelijks contact met anderen
- Extreem schuw
- Schrikachtig

Psychische of verslavingsproblemen

- Vreemd gedrag, verwardheid
- Achterdocht
- Geen besef van plaats/tijd/persoon
- Angstig gedrag
- Naar alcohol ruiken, trillende handen
- Onaangepast gedrag
- Lusteloosheid, initiatiefloosheid
- Sufheid

Onvoldoende persoonlijke verzorging

- Vervuild en stinkend lichaam of kleding
- Onbehandelde ziektes of wonden
- Verwaarlozing

Vervuilde woning / woonomgeving

- Stank
- Veel vuil of troep
- Overmatig aantal (onverzorgde) dieren

Sociaal maatschappelijke problemen

- Betalingsachterstanden of schulden
- Dreigende huisuitzetting / afsluiting energie en/of water
- Lichamelijke of mentale mishandeling
- Veel ruzies en conflicten
- Kinderen de dupe van problemen van hun ouders

Schoolse ontwikkeling

- Opvallende gedragsveranderingen
- Plotselinge achterstand in ontwikkeling / achteruitgang van cijfers zonder aanwijsbare oorzaak
- Weinig betrokkenheid van de ouder(s)/verzorger(s) bij uiting van zorgen

Bijlage B: Checklist signalen

Naam kind: _____

Leeftijd: _____

Kindercentrum: _____

Groep: _____

Materiële omstandigheden

- ☐ Er zijn problemen betreffende de woning waarin het kind woont.
 - ☐ Het kind krijgt onvoldoende materiële verzorging of er is sprake van onvoldoende investering in algemeen gangbare uitgaven.
 - ☐ Het gezin/het kind heeft financiële problemen of is afhankelijk van een uitkering en/of anderen.
 - ☐ Het gezin/het kind woont in een buurt die ontoereikend of onveilig is voor het grootbrengen/opgroeien van kinderen.
 - ☐ Het gezin/het kind heeft geen vaste woon- of verblijfplaats of verhuist vaak.
- _____
- _____
- _____

Gezondheid, lichamelijk functioneren, seksualiteit en verzorging

Het leefgebied 'Gezondheid' betreft de lichamelijke en de geestelijke gezondheid van het kind en/of de ouder(s) en het functioneren en de ontwikkeling van het kind.

- ☐ Het kind heeft problemen of een stoornis op het gebied van het emotionele en/of sociale functioneren en/of het gedrag.
- ☐ Risicovol gedrag van de ouder(s) en/of inadequate lichamelijke en medische verzorging die de (ongeboren) jeugdige kan schaden.
- ☐ Het kind heeft (onverklaarbaar) letsel en/of lichamelijke klachten die op kindermishandeling of jeugdprostitutie kunnen wijzen.
- ☐ Het kind is minderjarig en (aanstaand) ouder.
- ☐ Er is sprake van middelenmisbruik (alcohol, drugs, medicatie), gok- of computerverslaving bij het kind en/of de ouder(s)/ander gezinslid.

- ☐ De ouder (of een ander gezinslid) heeft fysieke/zintuiglijke problemen en/of handicaps, sociale, emotionele, cognitieve of gedragsproblemen en/of een specifieke emotionele, gedrags- of persoonlijkheidsstoornis.
 - ☐ Ingrijpende gebeurtenissen (life events).
-
-
-

Opvoeding & gezinsrelaties

Het leefgebied 'Opvoeding & Gezinsrelaties' betreft de pedagogische en relationele condities in het gezin waarin het kind opgroeit.

- ☐ Er is onenigheid binnen het gezin of tussen de ouders en/of de relatie tussen jeugdige en ouders is problematisch.
 - ☐ Het kind is slachtoffer van kindermishandeling.
 - ☐ De ouders hebben problemen in de opvoeding van het kind en/of er zijn factoren die het ouderschap bemoeilijken.
 - ☐ Er is sprake van een civielrechtelijke kindbeschermingsmaatregel.
 - ☐ Er zijn problemen met veranderingen in de gezinssamenstelling (die voor instabiliteit in het gezin zorgen).
 - ☐ Er is sprake van hulpverlening aan een gezinslid vanwege ernstige problematiek.
 - ☐ Een ander gezinslid dan het kind is betrokken bij criminele activiteiten.
-
-
-

Onderwijs & Kinderopvang

Het leefgebied 'Onderwijs & Kinderopvang' betreft het onderwijs, kinderopvang en/of gastouderopvang.. Daarnaast gaat het ook om de omstandigheden die de onderwijssituatie van het kind kunnen beïnvloeden.

- ☐ Het kind heeft problemen in het cognitief functioneren, leren en schoolprestaties.
- ☐ Het kind is van school/kinderopvang/gastouderopvang gestuurd.
- ☐ Het kind wisselt veelvuldig van school.
- ☐ Het kind is leerplichtig en gaat niet naar school.
- ☐ Kenmerken van de dagbesteding die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.

Specifieke en andere signalen

Probleembeschrijving

Waar maakt u zich zorgen over? Wat neemt u concreet waar aan problemen bij het kind, op school, in gezin of sociaal netwerk? Hoe vaak en in welke situatie(s) doet het probleem zich voor? Hoe lang speelt het probleem al? Omschrijf duidelijk de kern van het probleem dat aangepakt moet worden.

Eerdere of lopende aandacht, onderzoek, hulp of begeleiding

Wat heeft de school nu of eerder gedaan om het probleem aan te pakken, de situatie te veranderen?

Heeft een externe organisatie nu of eerder iets gedaan om de probleemsituatie te veranderen?

Indien er een diagnose is gesteld, geef aan welke.

